

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

(код и наименование) Работата на лингвистите в задачите на компютърната лингвистика, свързани с автоматичното разпознаване на дезинформация и подобни теми

Преподавател: д-р Ирина Темникова

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		60
ОБЩА ЗАЕТОСТ		90
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		3

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Курсов проект	50
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Дисциплината ще въведе студентите в областта на приложенията на компютърната лингвистика в темите, свързани с дезинформацията, като пропагандата и текстовите дийпфейкове. Ще бъдат дадени определенията на основните понятия, както и общ обзор на какво включва дисциплината с по-специален фокус върху българския език (съществуващ софтуер, езикови ресурси, учени, компании, законови ограничения). Ще бъдат обяснени ролите на лингвистите в тази област. Студентите ще придобият и начални практически умения, които ще им позволят да работят в областта. Студентите ще имат възможността да развият допълнително знанията си и уменията си чрез курсов проект.

Предварителни изисквания:

Задължително изискване – умения за работа с компютър и компютърна грамотност. За предпочитане е (но не е задължително) студентите да имат предварителни знания за компютърната лингвистика и за работата на лингвистите в нея.

Очаквани резултати:

Студентите ще придобият следните знания:

- Обща представа за методите на компютърната лингвистика за разпознаване на дезинформация и свързани тематики
- Основни понятия в областта (мизинформация, дезинформация, пропаганда, текстови дийпфейкове и други)
- Съществуващи езикови ресурси като корпуси от текстове, набори от данни,

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

класификации на понятия (с фокус върху българския език).

- Съществуващи автоматични инструменти (общо и специално за българския език)
- Видове работа, която лингвистите могат да извършват в областта
- Хора и организации, работещи по автоматичното разпознаване на дезинформация и свързани понятия в текстове на български език
- Законови ограничения от законодателството на България и Европейския съюз касаещи задачите на компютърната лингвистика в областта

Студентите ще придобият следните умения:

- Основни умения, изискващи се от лингвисти в областта (като аотиране и допринасяне към създаването на ресурси)
- Умения за работа с 2-3 основни инструменти в областта, спомагащи работата на лингвистите
- Умения за работа със съществуващите автоматични инструменти за разпознаване на дезинформация и подобни теми
- Умение да измислят и предлагат техен принос по подобни проекти.

По-силните и заинтересовани студенти може да бъдат допълнително включени към научни проекти.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Представяне. Основни понятия в областта на автоматичното разпознаване на дезинформация и други свързани теми. Основни задачи и възможни задачи за лингвистите в тази област.	3
2	Автоматични инструменти, подпомагащи работата на лингвистите в областта.	3
3	Български учени, организации, и компании, работещи в областта. Съществуващи видове езикови ресурси. Съществуващи езикови ресурси за български език.	3
4	Видове автоматични инструменти в областта на автоматичното разпознаване на дезинформация и други свързани теми. Съществуващи автоматични инструменти за българския език.	3
5	Видове текстове и тяхната автоматична обработка при разпознаването на дезинформация и свързани понятия. Език на социалните медии. Език на новинарските статии. Съществуващи предизвикателства.	2
6	Автоматично разпознаване на лъжата. Основни понятия. Езикови маркери на лъжата.	2

7	Автоматично разпознаване на пропаганда. Основни понятия. Методи, инструменти и задачи за лингвистите.	2
8	Автоматично разпознаване на пристрастията на медиите. Основни понятия. Съществуващи методи и задачи на лингвистите.	2
9	Проверка на фактите. Ръчна и автоматична проверка на фактите.	2
10	Езикови модели. Основни понятия. Съществуващи езикови модели за български език и възможни приложения за проверка на фактите	3
11	Текстови дийпфейкове. Понятия, задачи, съществуващи методи за разпознаване на текстови дийпфейкове. Възможни задачи за лингвисти.	3
12	Юридически аспекти при автоматичното разпознаване на дезинформация и свързани теми	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Основни понятия в областта на автоматичното разпознаване на дезинформация и други свързани теми. Основни задачи и възможни задачи за лингвистите в тази област.
2	Видове езикови ресурси в областта на автоматичното разпознаване на дезинформация и други свързани теми. Съществуващи езикови ресурси за българския език.
3	Видове автоматични инструменти в областта на автоматичното разпознаване на дезинформация и други свързани теми. Съществуващи автоматични инструменти за българския език.
4	Видове текстове и тяхната автоматична обработка при разпознаването на дезинформация и свързани понятия. Език на социалните медии. Език на новинарските статии. Съществуващи предизвикателства.
5	Автоматично разпознаване на лъжата. Основни понятия. Езикови маркери на лъжата.
6	Автоматично разпознаване на пропаганда. Основни понятия. Методи, инструменти и задачи за лингвистите.
7	Автоматично разпознаване на пристрастия на медиите. Основни понятия. Съществуващи методи и задачи на лингвистите.
8	Проверка на фактите. Ръчна и автоматична проверка на фактите.
9	Езикови модели. Основни понятия. Съществуващи езикови модели за български език и възможни задачи за проверка на фактите.
10	Текстови дийпфейкове. Понятия, задачи, съществуващи методи за разпознаване на текстови дийпфейкове. Възможни задачи за лингвистите.
11	Юридически аспекти при автоматичното разпознаване на дезинформация и свързани теми.

Библиография

Основна:

- Ефтимова, А. DOUBLESPEAK: политическа коректност или език на лъжата в политическия дискурс (Анализ на медийните му прояви), Електронно списание LiterNet
- Ефтимова, А. (2018). “Маркери на (не)достоверността в журналистическия текст“. Великотърновски университет “Св. Св. Кирил и Методий“; УИ. Медии и комуникации на 21 век.
- Маргова, Р. (2022), Проблеми на употребата на ренаратива и перфекта за констатация в пресата и онлайн журналистиката, <https://ibl.bas.bg/wp-content/uploads/2022/05/Proceedings-CONFIBL2022.pdf>
- Addawood, A., Badawy, A., Lerman, K., & Ferrara, E. (2019, July). Linguistic cues to deception: Identifying political trolls on social media. In Proceedings of the international AAAI conference on web and social media (Vol. 13, pp. 15-25).
- Alam, F., Cresci, S., Chakraborty, T., Silvestri, F., Dimitrov, D., Martino, G. D. S., ... & Nakov, P. (2021). A survey on multimodal disinformation detection. arXiv preprint arXiv:2103.12541.
- Dobrova, M. (2021). Disinformation Research in Bulgarian. Datasets and Tools, Proceedings of the International Conference Education and Research in the Information Society, September 27–28, 2021, Plovdiv, Bulgaria.
- Hardalov, M., Koychev, I., & Nakov, P. (2016). In search of credible news. In Artificial Intelligence: Methodology, Systems, and Applications: 17th International Conference, AIMS 2016, Varna, Bulgaria, September 7-10, 2016, Proceedings 17 (pp. 172-180). Springer International Publishing.
- Nakov, P., Alam, F., Shaar, S., Da San Martino, G., & Zhang, Y. (2021, September). COVID-19 in Bulgarian social media: Factuality, harmfulness, propaganda, and framing. In Proceedings of the International Conference on Recent Advances in Natural Language Processing (RANLP 2021) (pp. 997-1009).
- Nakov, P., Corney, D., Hasanain, M., Alam, F., Elsayed, T., Barrón-Cedeño, A., ... & Martino, G. D. S. (2021). Automated fact-checking for assisting human fact-checkers. arXiv preprint arXiv:2103.07769.
- Temnikova, I., Gargova, S., Margova, R., Kireva, V., Dzumerov, I., Stefanova, T., & Krasteva, H. (2023). New Bulgarian resources for studying deception and detecting disinformation.
- Temnikova, I., Marinova, I., Gargova, S., Margova, R., & Koychev, I. (2023, September). Looking for Traces of Textual Deepfakes in Bulgarian on Social Media. In Proceedings of the 14th International Conference on Recent Advances in Natural Language Processing (pp. 1151-1161).

Допълнителна:

Дата: 11.04.2024

Съставил:

д-р Ирина Темникова